

Čís. 9827.

Předpisu § 1048 obč. zák. nelze použiti, jde-li o věc, jejíž dovoz do ciziny byl závislý na dovozním povolení.

Nejde o neodvratitelnou náhodu podle § 1447 obč. zák., musel-li si cizozemský kupitel již při ujednání kupní smlouvy o zboží z Československé republiky býti vědom, že bude k dovozu potřebovati dovozní povolení.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1930, Rv II 45/30).

Žalující tuzemská firma dodala žalované polské firmě zboží. Proti žalobnímu nároku na zaplacení kupní ceny za neodebranou část zboží namítla žalovaná najmě, že nedostala pro neodebranou část zboží dovozní povolení. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c,

N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), má dovolatelka za to, že byla na její straně nemožnost převzítí zakoupené zboží v celém rozsahu proto, že nedosáhla potřebného dovozního povolení na veškeré zakoupené zboží, nýbrž jen na jeho část, takže tím předmět smlouvy co do zboží, na které neobdržela dovozní povolení, podle §§ 1048 a 1447 obč. zák. zanikl. Než předpis § 1048 obč. zák. tu nedopadá, ježto nejde o věc z obchodu vyloučenou po rozumu tohoto zákonného ustanovení, nýbrž jen o věc, jejíž dovoz do Polska byl závislý na udělení dovozního povolení. Nejde však ani o zánik kupní smlouvy podle § 1447 obč. zák., neboť nenastaly okolnosti, které sprostily žalovanou závazku dodržeti ujednanou kupní smlouvu. Žalovaná má za to, že nastala absolutní nemožnost dodržeti smlouvu následkem neodvratitelné náhody (vis major). Než žalovaná přehlíží, že neodvratitelnou náhodou lze vyrozumívati jen událost, se kterou strany při ujednání kupní smlouvy počítati nemohly. O takovou událost však v souzeném případě nešlo. Žalovaná jako řádná obchodnice musila si již při ujednání kupní smlouvy býti vědoma, že, když objednává sobě zboží z československé republiky, bude k jeho dovozu do republiky polské potřebovati dovozní povolení. Měla proto buď před ujednáním kupní smlouvy dovozní povolení si zajistiti nebo měla učiniti platnost kupní smlouvy závislou na podmínce, že jí dovozní povolení bude uděleno. Nezachovala-li se tak, ač s dovozním povolením počítati musila, nejde o vis major, o nemožnost plnění podle § 1447 obč. zák., nýbrž o nemožnost plnění, kterou si žalovaná sama zavinila. Že si žalovaná byla dobře vědoma toho, že o nemožnost plnění v souzeném případě nejde, vyplývá z toho, že jak správně dovodil odvolací soud, povinnost svou k zaplacení kupní ceny za neodebrané zboží uznala.